

CASUS WETENSCHAPPELIJKE INTEGRITEIT

2019

EUR Onzorgvuldig en oneerlijk in wetenschappelijke discussie – niet-ontvankelijk en deels gegrond

Erasmus Universiteit Rotterdam

---

1. Onderwerp van de klacht

De Klager verwijt Beklaagde dat hij niet zorgvuldig en niet eerlijk is in zijn reactie op de wetenschappelijke probleemstelling.

2. Omschrijving van de feiten

Ontvangst van de klacht

De Vaste Commissie Wetenschappelijke Integriteit (hierna: CWI) heeft op [datum] een melding van schending van de Wetenschappelijk Integriteit ontvangen van Klager over Beklaagde. De CWI heeft op [datum] van de Klager een aanvulling ontvangen. Ter uitdieping van dit verwijt noemt de Klager negen klachtonderdelen.

De CWI brengt met dit rapport een advies uit aan de Raad van Bestuur (hierna: RvB) over de ontvankelijkheid van deze melding conform de vigerende richtlijnen bij wetenschappelijk wangedrag van [faculteit].

Behandeling door de CWI

De CWI heeft vastgesteld dat de Voorzitter geen enkele betrokkenheid heeft bij zowel de dossiers van de Klager als een werkrelatie met Beklaagde. Lid [...] heeft zich voor het beoordelen van deze casus teruggetrokken om elke twijfel weg te nemen over enige betrokkenheid in dossiers van Klager. De Voorzitter heeft gebruik gemaakt van artikel 4.3d door advies te vragen aan ....

Overzicht van de melding

Hoewel de Klager de aandacht vestigt op een voortraject met conceptklacht bij de Vertrouwenspersoon Wetenschappelijke Integriteit (hierna: VP) heeft de CWI besloten de informatie niet op te vragen bij de VP. De CWI heeft geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om nadere informatie op te vragen.

Op basis van de documenten in de melding is een tijdslijn opgesteld en een korte weergave gemaakt van de opbouw van de melding. Vervolgens hebben de commissieleden zich een oordeel gevormd over de inhoud van deze melding.

De opbouw van de melding

In punt 1 stelt Klager dat de casus gegrond is volgens de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening. In punt 2 vraagt Klager de CWI de casus te bezien tegen de achtergrond dat '[...]'. In punt 3 verwijst hij naar de klachtenprocedure bij .... In punt 4 geeft

de Klager zijn visie op het werk van de VP (klachtonderdeel 1) weer. In punt 5 beredeneert hij waarom het gedrag en de antwoorden die Beklaagde hem geeft volgens hem een schending van de Wetenschappelijke Integriteit zijn. In punt 6 gaat hij inhoudelijk in op de materie (klachtenonderdelen 2, 3, 4 en 5). Punt 7 refereert hij zijn eigen brief aan Beklaagde gedateerd [datum]. Klager heeft een tijd een website gehad die niet bevalt. In punt 8 gaat hij in op het antwoord van Beklaagde (klachtonderdeel 6) en in punt 9 geeft hij weer welke obstakels hij ervaart (klachtonderdeel 7). In punt 10 sluit hij af.

In de aanvulling verdiept Klager punt 4 en geeft aan dat hij zich belemmerd voelt door de organisatorische regelingen in ... (klachtonderdeel 8). Daarna stelt hij de samenstelling van de CWI aan de orde (klachtonderdeel 9). In de tweede aanvullende melding stelt Klager dat de klachtenregeling van ... afwijkt van de Awb (klachtonderdeel 10).

Overwegingen

Beklaagde is ... en ... en Klager is .... Klager stelt zich op als professional als het gaat om kennis van ... en wil ook als zodanig worden benaderd. Klager ontvangt een brief van Beklaagde d.d. [datum], Beklaagde sluit deze brief af dat discussies over interpretatie van ... en ... een essentieel onderdeel vormen van wetenschap en gevoerd dienen te worden in een wetenschappelijke omgeving. Klager stuurt een brief op [datum] waarin hij inhoudelijk reageert op de brief van Beklaagde van [datum]. In de brief die Beklaagde op [datum] stuurt, legt Beklaagde helder uit dat de Klager deze wetenschappelijke discussie het beste kan starten met een brief aan ....

De CWI leidt uit de brieven van de Klager af dat dat hij zichzelf als professional beschouwt en de correspondentie met Beklaagde als wetenschappelijke verhandelingen ziet. Klager noemt hierbij in punt 9 pag. 18 een aantal '...' die obstakels vormen voor een wetenschappelijke discussie. Dat Klager obstakels ervaart, is echter geen bewijs van beperking van de academische vrijheid. De CWI ziet in de reacties van Beklaagde juist een professionele attitude van eerlijkheid en zorgvuldigheid.

Beklaagde stelt zich onafhankelijk en onpartijdig op. Hij laat zich niet verleiden tot een individuele discussie, maar spoort Klager tot twee keer toe aan om deze discussie in ... te starten. De vraag: 'waarom komt u bij mij', is een uitnodiging om te vertellen waarom ... speciaal naar ... komt voor .... Beklaagde heeft gelijk dat wetenschappelijke discussies niet op individueel niveau gevoerd dienen te worden, niet met wetenschappers, niet met .... Beklaagde stelt terecht dat hij niet verantwoordelijk is voor andermans .... Hij is als wetenschapper verantwoordelijk voor de kwaliteit van zijn eigen onderzoek en kan via wetenschappelijke media als symposia en publicaties reageren op andermans werk.

Het is juist dat Beklaagde niet is betrokken bij het opstellen van .... De brief report is in [datum] gepubliceerd met Beklaagde als 2e auteur. Beklaagde was toen promovendus. Dat Beklaagde deze studie beschouwt als 'niet van mij' is terecht. Wat Beklaagde bedoelt te zeggen is dat hij bij deze studie geen dusdanige bijdrage heeft gehad om zich 'eigenaar' te voelen van deze studie. Het siert hem als wetenschapper.

De CWI ziet in de klachtonderdelen 3, 4, 5, 6 en 7 over Beklaagde slechts een meningsverschil tussen een ... en een ... over een wetenschappelijk vraagstuk. De CWI is van mening dat Beklaagde professioneel met deze discussie omgaat en ziet de brieven van

Beklaagde als professionele uitingen van een ... naar een .... Deze klachten vallen niet onder de definitie van schending van Wetenschappelijke Integriteit conform artikel 1.1.

In Klachtonderdeel 2 blz 13 komt naar voren dat Klager een andere ervaring heeft gehad dan Beklaagde bij het gesprek dat ze hebben gevoerd op [datum]. De CWI stelt dat een gesprek tussen twee mensen met welke emoties dan ook niet valt onder de definitie van schending van Wetenschappelijke Integriteit conform artikel 1.1.

Klachtonderdeel 1 (VP had geen besluit mogen nemen omdat er sprake is van een verzoek tot overleg) en klachtonderdeel 8 (stelling dat RvB nalatig is geweest door veel te lang te wachten met het invoeren van de nieuwe klachtenregeling) zijn geen klachten over Beklaagde maar procedurele klachten. Ook Klachtonderdeel 9 (stelling dat RvB door aanstellen van ... als vast lid van de CWI niet voldoet aan de eis onafhankelijk te zijn) is van procedurele aard. Klachtonderdeel 10 (stelling dat de Decaan in strijd handelt met het zorgvuldigheidsbeginsel zoals neergelegd in art 9:2 Awb) is eveneens van procedurele aard. Deze vallen niet onder schending van Wetenschappelijke Integriteit conform artikel 1.1.

3. Conclusies en advies CWI aan RvB

De CWI adviseert de RvB melding ... 'De Klager verwijt Beklaagde dat hij niet zorgvuldig en niet eerlijk is in zijn reactie op zijn wetenschappelijke probleemstelling' niet ontvankelijk te verklaren met als onderbouwing:

klachtonderdelen 3, 4, 5, 6 en 7 zijn gebaseerd op communicatie tussen ... en ... en zijn niet ontvankelijk op grond van artikel 4.3e punt 4: de melding valt niet onder de definitie van wetenschappelijke integriteit conform artikel 1.1.

klachtonderdelen 1, 2, 8, 9 en 10 zijn klachten van procedurele aard en zijn niet ontvankelijk op grond van artikel 4.3e punt 4: de melding valt niet onder de definitie van wetenschappelijke integriteit conform artikel 1.1.

4. Aanvankelijk oordeel RvB

De RvB van ... heeft op [datum] een melding van schending van de Wetenschappelijk Integriteit van u ontvangen over ..., die als ... in dienst is van ....

De CWI heeft op [datum] en [datum] nog diverse aanvullende klachten van u ontvangen. Als gevolg van deze aanvullingen, alsmede door enkele wijzigingen in de personeelsbezetting in de afgelopen periode, heeft een reactie op uw klachten vertraging opgelopen, waarvoor onze welgemeende excuses.

Uw klachten zijn beoordeeld aan de hand van ..., die op [datum] in werking is getreden. Dit betekent dat de CWI heeft beoordeeld of uw klachten ontvankelijk zijn conform artikel 4.3 van de betreffende regeling. Het advies van de CWI is ontvangen op [datum].

Aangezien u in uw aanvullende klachten uw twijfels uit over de onafhankelijkheid van de CWI wordt hierover het volgende opgemerkt: de CWI heeft vastgesteld dat de voorzitter geen enkele betrokkenheid heeft bij u of Beklaagde. Om elke twijfel over de onafhankelijke beoordeling van uw klacht weg te nemen, heeft ... zich voor het beoordelen van deze casus

teruggetrokken. De reden hiervoor is dat dit lid eerder kennis heeft genomen van uw bezwaren tegen ... waarover u destijds met de klachtenfunctionaris van ... heeft gesproken. In verband met het ontbreken van juridische expertise in de CWI als gevolg van de afwezigheid van ... heeft de voorzitter van de CWI gebruik gemaakt van de in artikel 4.3 onder c geboden mogelijkheid om advies te vragen aan een derde, in dit geval aan .... Hoewel ... aan ... is verbonden, is zijn onafhankelijkheid in deze geborgd door artikel 6 lid 5 van de regeling.

De CWI heeft mij geadviseerd uw klachten niet-ontvankelijk te verklaren. Ik volg hierbij het advies van de CWI en verklaar de melding niet-ontvankelijk op basis van het feit dat geen van de klachtonderdelen vallen onder de definitie van schending van Wetenschappelijke Integriteit zoals opgenomen in artikel 1.1 van de regeling. Uw melding zal dan ook niet leiden tot een onderzoek naar de door u veronderstelde schending van de wetenschappelijke integriteit door Beklaagde.

Op [datum] heeft u overigens reeds een reactie van mij ontvangen over het door de VP ingenomen standpunt, waarmee dit onderdeel al vóór uw klacht van [datum] was afgehandeld. In deze reactie heb ik reeds aangegeven dat ... over wie u geklaagd heeft niet betrokken was bij de opzet of uitvoering van de studies waaraan u in uw klaagschrift refereert, waardoor ... geen verwijt kan worden gemaakt in het kader van wetenschappelijke integriteit. De VP heeft om die reden het standpunt ingenomen dat er geen aanwijzingen waren voor wetenschappelijk wangedrag. Ik ben van mening dat de VP op zorgvuldige wijze tot dit standpunt is gekomen, nu uw brief al voldoende informatie bevatte om uw standpunt te kunnen beoordelen en een aanvullend gesprek hiervoor niet nodig was.

Naar aanleiding van uw klachtonderdeel 8 (de stelling dat de RvB nalatig is geweest door veel te lang te wachten met het invoeren van de nieuwe klachtenregeling), merk ik het volgende op. Uw klacht betreft gebeurtenissen in [datum]. U bent op dat moment in de gelegenheid gesteld uw bedenkingen tegen ... te uiten bij de VP en u had ook de gelegenheid om een officiële klacht in te dienen conform de destijds geldende regeling. Volgens de Richtlijnen die op dat moment geldig waren, was het de taak van de VP om uw conceptklacht te beoordelen. Dit is, zoals u eerder is meegedeeld in een brief van [datum], zorgvuldig afgehandeld. U heeft er destijds voor gekozen geen officiële klacht in te dienen onder de oude regeling, maar heeft volstaan met een concept klacht.

De datum van indienen van uw klacht van [datum] ligt ná de datum van invoering van de nieuwe regeling Wetenschappelijke Integriteit, wat betekent dat uw klachten van na deze datum volgens de nieuwe Meldingsregeling zijn afgehandeld. De Meldingsregeling biedt de mogelijkheid om te klagen over zaken die tot vijf jaar voor de datum van indiening van de klacht hebben plaatsgevonden. U heeft uw klacht ruim binnen deze gestelde termijn ingediend. U heeft dan ook geen nadeel ondervonden van de door u genoemde vertraging in invoering van een nieuwe Meldingsregeling.

In klachtonderdeel 10 stelt u dat de Decaan, door de lange doorlooptijd van de afhandeling van uw melding in strijd handelt met het zorgvuldigheidsbeginsel zoals neergelegd in art 9:2 van de Algemene Wet Bestuursrecht. In de regeling Wetenschappelijke Integriteit wordt slechts vastgelegd dat de CWI binnen zes weken na ontvangst van de melding de RvB adviseert over de ontvankelijkheid van de melding. Een termijn voor een reactie op dit

advies door mij als decaan richting melder wordt niet genoemd. Verschillende omstandigheden hebben ertoe geleid dat het inderdaad lang heeft geduurd om tot een advies te komen. Dit is spijtig, maar levert geen schending van de wetenschappelijke integriteit op en vormt ook geen reden voor het instellen van een onderzoek naar het handelen van .... Wel zullen deze eerste ervaringen met de nieuwe regeling en personele bezetting verder worden geëvalueerd. Overigens is de Algemene Wet Bestuursrecht niet van toepassing op de ...regeling. De regeling is gebaseerd op samenwerkingsafspraken tussen diverse publiek-, maar ook privaatrechtelijke organisaties actief op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en kent geen wettelijke grondslag.

De klachten 1, 8, 9 en 10 vallen samengevat niet onder schending van Wetenschappelijke Integriteit conform artikel 1.1.

Ik vertrouw erop u zo voldoende geïnformeerd te hebben. Volledigheidshalve wijs ik u nog op het feit dat u binnen zes weken na dagtekening van deze brief een second opinion kunt aanvragen bij het LOWI (Landelijk Orgaan Wetenschappelijke Integriteit) over het door mij ingenomen standpunt naar aanleiding van uw klachten.

5. LOWI

Op [datum] zijn Verzoeker, het Bestuur en Betrokkene ervan op de hoogte gesteld dat het LOWI heeft besloten het verzoek in behandeling te nemen. RvB en Beklaagde zijn in de gelegenheid gesteld om een verweerschrift in te dienen. Het verweerschrift van het Bestuur is, nadat daartoe desgevraagd uitstel is verleend, op [datum] bij het LOWI ingediend. Het verweerschrift van Betrokkene is eveneens op [datum] bij het LOWI ingediend.

Het LOWI heeft de verweerschriften van het Bestuur en Betrokkene op [datum] aan Verzoeker gezonden. Op [datum] heeft Verzoeker, na daartoe desgevraagd uitstel te hebben gekregen, gereageerd. Het LOWI heeft dit stuk van Verzoeker op [datum] voor een laatste reactie aan het Bestuur en Betrokkene gezonden. Het Bestuur heeft op [datum] gereageerd en Betrokkene op [datum].

Het LOWI heeft besloten de zaak op de stukken te behandelen en dit aan partijen medegedeeld op [datum].

Overwegingen van het LOWI

De (verbindendheid van de) klachtenregeling

Verzoeker heeft aangevoerd dat de ...regeling onverbindend is, omdat deze niet is vastgesteld door het College van Bestuur van .... Het LOWI volgt Verzoeker hierin niet. Het Bestuur (in casu de RvB van ....) heeft immers op grond van artikel 12.3, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek de bevoegdheid tot regeling en bestuur van de zaken van ... in zijn geheel voor zover deze niet aan de raad van toezicht is opgedragen. Niet is gebleken dat de bevoegdheid om een Klachtenregeling te maken is opgedragen aan de raad van toezicht. Het Bestuur is derhalve bevoegd om de ...regeling (een Klachtenregeling) vast te stellen.

Met Verzoeker constateert het LOWI dat de ...regeling op onderdelen afwijkt van het VSNU-model. Dit is echter onvoldoende grond om de ...regeling geheel buiten toepassing te laten. Daarvoor is uitsluitend plaats wanneer de ...regeling in strijd is met een wettelijk voorschrift. Hetgeen Verzoeker in dit verband heeft aangevoerd, is onvoldoende voor die conclusie. Verder is er geen dwingende afspraak om het VSNU-model exact over te nemen. Het VSNU-model is opgesteld om als uitgangspunt en voorbeeld te dienen voor de Klachtenregeling die de instellingen zelf vaststellen. Zij hebben de ruimte om de Klachtenregeling af te stemmen op de eigen situatie.

De RvB heeft zijn oordeel vastgesteld met toepassing van de ...regeling. Aangezien de ...regeling verbindend is en er onvoldoende grond is om de Meldingsregeling in zijn geheel buiten toepassing te laten, zal ook het LOWI de Meldingsregeling tot uitgangspunt dienen te nemen. Dat geldt niet voor de bepalingen over de behandelduur van een melding, aangezien deze in strijd zijn met een wettelijk voorschrift (zie verder onder 4.4).

Overweging ten overvloede, ambtshalve commentaar

Het bovenstaande betekent niet dat het LOWI zich kan vinden in de ...regeling. De van het VSNU-model afwijkende bepalingen zijn geen verbetering ten opzichte van dat model. Voor de onderhavige casus wordt in het bijzonder gewezen op de afwijkende beoordelingssystematiek. In artikel 4.3, onder e, van de regeling is bepaald dat de CWI adviseert om een melding (klacht) niet-ontvankelijk te verklaren indien deze niet valt onder de definitie van wetenschappelijke integriteit in artikel 1, eerste lid, van de regeling. Dat betekent dat evident inhoudelijke vragen, zoals de vraag of een bepaalde gedraging al dan niet als wetenschapsbeoefening kan worden aangemerkt en de vraag of die wetenschapsbeoefening al dan niet een schending van de wetenschappelijke integriteit oplevert, worden beantwoord in een oordeel over de ontvankelijkheid van een melding (klacht). Het LOWI acht dit onjuist. Inhoudelijke vragen dienen te worden beantwoord in een oordeel over de gegrondheid van een melding (klacht), ook in het geval mogelijk reeds bij voorbaat duidelijk is dat de melding (klacht) geen doel kan treffen. De reguliere beoordelingssystematiek biedt meer dan voldoende mogelijkheden om in zo'n geval een vereenvoudigde procedure te volgen. Zo kan een klacht in geval van kennelijk onvoldoende belang van de klager of kennelijk onvoldoende gewicht van de klacht buiten behandeling worden gelaten. Ook kan een klacht vereenvoudigd worden afgedaan, dus zonder de klager te horen, in geval van een kennelijk ongegronde klacht. Er is derhalve geen noodzaak om te kiezen voor deze afwijkende beoordelingssystematiek. Het LOWI geeft de RvB dan ook in overweging om de regeling aan te passen. Momenteel wordt het VSNU-model herzien en de verwachting is dat het nieuwe VSNU-model dit jaar beschikbaar komt. Het ligt voor de hand om aan te sluiten bij het geactualiseerde VSNU-model.

Ambtshalve wijst het LOWI de RvB op een bevoegdheidskwestie. Het aanvankelijk oordeel is opgesteld in de ik-vorm en ondertekend door de decaan. Daarmee is dit oordeel vastgesteld door de decaan, hetgeen op grond van de regeling dient te gebeuren door de RvB. Noch uit de formulering, noch uit de ondertekening blijkt dat de decaan in mandaat, namens de RvB, heeft gehandeld. Dat geeft aanleiding voor de conclusie dat het aanvankelijk oordeel onbevoegdlijk is vastgesteld. Echter, uit het schriftelijke verweer van de RvB van [datum] en [datum], dat uitdrukkelijk in mandaat namens de RvB is gevoerd, blijkt afdoende dat de RvB het oordeel van de decaan heeft overgenomen en bekrachtigd. Aangezien de voortgang

van de procedure er niet bij is gebaat om de RvB te vragen om het door de decaan vastgestelde aanvankelijk oordeel zelf opnieuw vast te stellen, adviseert het LOWI de RvB om in zijn vast te stellen definitief oordeel duidelijk tot uitdrukking te brengen dat dit oordeel afkomstig is van de RvB.

De totstandkoming van en overige overwegingen van het LOWI worden gepubliceerd op de website van het LOWI.

Oordeel en advies van het LOWI

Het LOWI is van oordeel dat het verzoek gegrond is voor zover het is gericht tegen de te lange behandelduur van de klacht en voor het overige ongegrond.

De RvB kan het aanvankelijk oordeel ongewijzigd overnemen als definitief oordeel, met dien verstande dat dit definitieve oordeel door (of uitdrukkelijk namens) de RvB moet worden vastgesteld.

6. Definitief oordeel RvB d.d. 22 juli 2019

De RvB van ... heeft kennis genomen van het advies van het LOWI van [datum] over ons (aanvankelijk) oordeel van [datum] naar aanleiding van uw klacht, ingediend op [datum].

De CWI heeft destijds de RvB geadviseerd uw klacht niet-ontvankelijk te verklaren. Dit advies is door de RvB overgenomen in het aanvankelijk oordeel. U was het niet eens met dit oordeel en heeft het LOWI verzocht een advies te geven.

Het LOWI is van oordeel dat uw verzoek gegrond is voor zover het is gericht tegen de te lange behandelduur van de klacht, en voor het overige ongegrond. Het LOWI adviseert ons het aanvankelijk oordeel ongewijzigd over te nemen als definitief oordeel.

Hierbij berichten wij u dat wij het aanvankelijk oordeel overnemen als definitief oordeel, en de door u ingediende klacht inzake de vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit door ... niet-ontvankelijk verklaren.

De RvB van ... zal de opmerkingen van het LOWI ter harte nemen en zal passende maatregelen nemen om termijnoverschrijding in de toekomst te voorkomen. De huidige ...regeling binnen ... zal worden aangepast.